

نقد‌ها و بررسی‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

مقدمات؛ علم؛ موانع کسب علم؛ تقلید

بسم الله الرحمن الرحيم

نقد

نویسنده: مرتضی

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۰/۱۲

اگر طبق اندیشه‌ی منصور هاشمی خراسانی، احادیث (به استثنای معدودی از آن‌ها) ظنی محسوب می‌شوند، با این حساب من نوعی احکام شرعی را از چه جایی غیر از رساله‌ی مراجع بزرگوار تقلید پیدا کنم؟ با توجه به اینکه ایشان اجتهاد را هم قبول ندارند! احکام نماز که در قرآن آمده «إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا» (النساء/ ۱۰۳) یعنی «بی‌تردید نماز همواره بر مؤمنان مقرر است واجب» را از کجا بگیرم؟ احکام روزه را که در قرآن آمده «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ» (البقرة/ ۱۸۳) یعنی «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما نوشته و مقرر شده» را از کجا بگیرم؟ و کلی احکام دیگر برای اعمالی که در قرآن واجب شده است. آیا این‌ها را فعلاً رها کنم و بروم خودم و تعداد زیادی از انسان‌ها را آن چنان تربیت کنم تا خلیفه‌ی خدا ظهور کند و آن وقت نماز و روزه و ... را انجام دهم؟ این که اصلاً منطقی نیست!

بررسی

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۰/۱۲

لطفاً به نکات زیر توجه فرمایید:

اولاً ظنی بودن احادیث به استثنای احادیث متواتر، صرفاً «اندیشه‌ی منصور هاشمی خراسانی» نیست، بلکه اندیشه‌ی عموم عالمان مسلمان از همه‌ی مذاهب اسلامی به استثنای گروهی از سلفیان است و واقعیتی واضح و وجدانی است، تا جایی که به تعبیر برخی عالمان مسلمان مانند نووی (د. ۶۷۶ق) در شرح صحیح مسلم^۱، «انکار آن چیزی جز خیره‌سری در برابر محسوس نیست»؛ چرا که احادیث واحد طبیعتاً به نحوی هستند که احتمال غلط، تحریف و کذب در آن‌ها وجود دارد و با وجود این احتمال، یقین به صدور آن‌ها حاصل نمی‌شود.

ثانیاً عدم حجّیت ظن، «اندیشه‌ی منصور هاشمی خراسانی» نیست، بلکه صریح سخن خداوند

۱. شرح صحیح مسلم للنووی، ج ۱، ص ۱۳۲

مانند ارکان نماز و روزه و زکات و حج، چنانکه حضرت منصور هاشمی خراسانی در بخشی از کتاب خود^۱ تبیین فرموده است، از طریق کتاب خداوند و اخبار متواتر پیامبر او صلی الله علیه و آله و سلم معلوم می‌شود و با این وصف، می‌توان به آن‌ها عمل کرد و عمل به آن‌ها مجزی است، ولی برای یقین به سایر احکام اسلام و براءت ذمه از آن‌ها، چاره‌ای جز رجوع به خلیفه‌ی خداوند در زمین نیست و این کاری است که به باور حضرت منصور هاشمی خراسانی ممکن است؛ چراکه مانع رجوع به او چیزی جز تقصیر مردم در تأمین مقدمات آن نیست و تبعاً رفع این مانع به معنای تأمین مقدمات رجوع به او برای آنان ممکن است و اگر این کار به اجتماع گروهی کافی از آنان نیاز دارد و گروهی کافی از آنان اجتماع نمی‌کنند، گناه حضرت منصور هاشمی خراسانی نیست، بل گناه خود مردم و کسانی است که آنان را از این کار باز می‌دارند. با این وصف، این وضعیتی «اصلاً غیر منطقی» که شما را به شگفت آورده، وضعیتی است که مردم برای خود ایجاد کرده‌اند، مانند سارقانی که به خانه‌ی کسی داخل شده‌اند و در آخر وقت نماز مجبور به آنند، در حالی که نماز آنان در آنجا باطل است و این وضعیتی «غیر منطقی» است که آنان خود برای خود ایجاد کرده‌اند و تبعاً موجب صحت نماز آنان در آنجا نمی‌شود؛ چنانکه حضرت منصور هاشمی خراسانی این واقعیت تلخ و اسفبار را در بخش «تبعات ظاهر نبودن مهدی برای مردم»^۲ به تفصیل تبیین فرموده است؛ باشد که مسلمانان به ذلت و مسکنت خود در زمان ظاهر نبودن مهدی پی برند و هر چه زودتر به سوی او عزیمت کنند. آری، این زمینه‌ساز ظهور مهدی، مسلمانان جهان را از وقوع یک «بی‌چارگی بزرگ» خبر می‌دهد و آنان را با ارائه‌ی راهکارهایی روشن و عملی، به برون‌رفت از آن فرا می‌خواند، ولی بیشتر آنان ندای ایشان را نمی‌شنوند یا می‌شنوند و در نمی‌یابند، جز اندکی از آنان که خداوند دل‌هاشان را برای ایمان آزموده است و البته همانان کافی خواهند بود ان شاء الله.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی
بخش بررسی مسائل و پاسخ‌ها

۱. ص ۲۵۹ تا ۲۷۵

۲. ص ۲۴۱

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظ الله تعالی

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.